

Ugy zokogtak, úgy siratták
A piczikét a madárkák;
Elrepültek szerte-széjjel
S visszatértek pókkal, légygyel.

Kalit körül s a kalitban
Öröm is van, bánat is van;
Mig meggyógyul gyöngé szár-
nya
S újra víg a kis madárka.

Ugy sajnáltam kis dalosom...
De szívembe öröm oson...
Szerzek neki örömet én,
Hadd viduljon fel a szegény.

S midőn reggel napkeltekor
Zeng az erdő, zeng a bokor,
A kalitkán pattan a zár
S a kis madár el — tovaszáll.

Megpihen a gyöngé ágon,
Köny rezeg a szempillámon.
Látlak-e még? ... vagy soha
már?

Erdő díszé, dalos madár!

Láttam bizony, sokszor nagyon,
Házunk előtt a faágon.
Oda gyűltek a madárkák
S víg dalukat ott dalolták.

Ott dalolták és a dalon
Megédesült a fájdalom.
Megjelentek minden reggel
S ébresztgettek víg énekkel.

Megköszönték, hogy az árvát,
Erdő, berek víg dalosát
Megmentettem, gyógyítottam,
Hogy ne vesszen a bokorban.

f) A szegedi állami főreáltanodától.

D a n i b á c s i .

— Elbeszélés. —

Irta: *Tóbiás Károly*, VII. o. tanuló.

Jelige: Jó tetteért jót várj.

Derék ember volt az a Dani bácsi, atyám régi barátja. Hozzánk gyakran járt, s ha jó kedvében volt, el-elbeszélt egyes részleteket utazásából. Mert jósága mellett még Dani bácsi kis városunkban világlátott, okos ember hírében állott, kit élvezet volt hallgatni.

Jól emlékszem rá, lehettem vagy 12-éves, Dani bácsi nálunk töltvén az estét, elbeszélt egy részletet olaszthoni útjáról. Sohasem fogom elfeledni elbeszélését, oly nagy hatással volt fogékony lelkemre. Még most is élénk emlékemben élnek szavai.

* * *

— Nápolyban voltam. Hol kékebb az ég, zöldebb a föld; mint a költő mondja. Hát igaz, szép, nagyon szép az a Nápoly. Hanem a hol fény van, ott árnyéknak is kell lenni. Annyan leírták már Nápoly szépségeit; dicsérték gyönyörű fekvését, langyos levegőjét, citrom- és narancsligeteit. Sokszor és szépen van mindez megírva, és sokan is olvassák. Ez a fény. Az árnyékról hallgatnak, mert az nagyon sötét. S miután

nem irnak róla semmit, nem is olvashatja és nem is ösmerheti senki. — Sok városban megfordultam. Voltam London hirhedt külvárosaiban, hol este menésközben a revolver agyán kell nyugodnia az ember kezének. Ismerem a nyomort, a szennyet, az alsó néposztály sanyaru helyzetét. De mindaz semmi Nápoly külvárosaihoz mérve. Nem is kísétem leirni; mert leirhatatlan, elképzeltetlen. S mindez annál inkább föl-tünik, mert sok a fény. A piszkos, szúk sikátorok fölött ugyanazon kék égbolt mosolyog, mint az elragadó paloták sorai között, mint a buja természet hivogató esendje fölött, mint a tengerparton, vagy a Vezuv lábainál. Az árny kíséri a fényt.*)

Undorral vegyest borzadálylyal haladtam egy napon a nyomor e borzasztó fészken. Egyszerre lábaim előtt, a porban, tehetetlenül látok feküdni egy rongyos, ősz embert. Valami nyomorult koldus lehetett, a fáradságtól és a forróságtól le-erve. Alig volt annyi ereje, hogy sovány kiaszott kezeit felém nyujthassa. Ránézos, barna arzán a nyomor kirívó vonása ült. A nap izzó sugarai erősen odatűztek rongyokkal alig fődött testére; nem volt annyi ereje sem már, hogy az árnyékba vonhassa száraz csontjait Szánalom fogott el. S borzadva néztem az emberi nem ez ijesztő kísértetére. Hát ez is ember!?

Cognacos palaczkomból néhány cseppet ajkára öntöttem. Ez egy kissé magához térítette. Egy rozzant viskó volt előttem; bevitettem oda az öreget s értésére adtam a lakosoknak, hogy tartsák maguknál, ápolják az aggot; gondoskodni kívánok róla. Bután bámultak reám, azután egymásra; mintha azt akarták volna mondani, hát ilyen különös kedvtöltésük van azoknak az ostoba idegeneknek, kiknek sok a pénzük, kevés az eszük? — Utálattal siettem e ronda környezetből. — És ezek is emberek!?

A következő napokon meglátogattam vén pártfogoltamat. Állapota folyton rosszabbult. Azok a gazemberek, úgy látszik, nem ismerik ezt a fogalmat: részvét. Nem sokat törődtek vele; hanem azt a néhány pénzdarabot, melyet naponkint odadobtam nekik, mohón szedték össze. Már el akartam szállittatni öregemet valami kórházba, midőn egy napon haláláról tudósítottak. Már el is temették, mondták. Sötét arzukról azonban kivehettem, hogy bizonyosan a temetőárokban, vagy valamely posványban aluszsza álmát az öreg. Odadobtam nekik egy aranyat és sóhajta távoztam.

Napok multak el s már el is feledtem az egész esetet. A Piazzán sétáltam, midőn egy sovány, éhes kuvasz örömében csaholva közeledett, de nem is közeledett, hanem rohant felém. Rám ugrott, kezemet nyalta, ugrándozott s mindenkép

*) A Nápolyra vonatkozó részletek egy olasz író után vannak véve.

ki akarta fejezni örömét. Csak bámultam reá. Szegény állat, gondoltam, bizonyosan gazdájának hisz. Vettem neki néhány falatot, a mit mohón falt föl, s tovább haladtam. A kutya azonban nem tágitott mellőlem. Bármerre mentem, hűségesen kísért mindenüvé. Már kellemetlenné vált jelenléte s bottal akartam rábírni a távolmaradásra. Vonitva futott botütéseim elől, kis távolban megállott s nézett reám, figyelve minden mozdulatomra. Ha elindultam, hűségesen kísért, eljött lakásomig s meghúzta magát a kapu egy szögletében. Másnap, harmadnap ismét folyton mögöttem volt. Nem bírtam tőle szabadulni. Hiába gondolkoztam, nem tudtam megtalálni, hol láttam már egyszer a kutyát. S nem tudtam elképzelni, miért ragaszkodik annyira hozzám.

Egyszer messzire találtam kóborolni, elmerülve a természet esodálásában. Sötét éj volt, mire a város közelébe értem. A kutya mindenütt velem. Hogy lakásom hamarabb elérjem, egyik külvároson akartam keresztül menni. A keresztül-kasul futó sikátorok között azonban teljesen elvesztettem az irányt, s fáradtan, kimerülve bolyongtam az utczákon, keresve a helyes utat. Sehol egy lélek, a ki útbaigazítana. Végre egy csápszék-ből kilépni látom azok egyikét, kiknél védenczem elhelyezve volt. Jó pénzért vállalkozott, hogy kivezet valamely ismert utczába. Megindultunk; gondolataimmal elfoglalva későn vettem észre, hogy a helyett, hogy kikerülnénk az utczák tömkelegéből be a városba, mind szűkebb és gyanusabb sikátorokba jutunk. Éppen szólni akarok. De a következő pillanatban egy lassó-forma kötél csavarodását érzem magamon, mely mindkét kezem a derekamhoz szoritotta, s én a földön feküdtem. lefegyverezve, mellemen a bandita. Segítségért kiáltok; dühös káromkodás a válasz, és érzem a gazember kése hegyét mellembe hatolni. Elveszettnek hittem magam. Azonban hirtelen dühös ugatást hallok, reá a gazember ordítását. Eleresztett. Ekkor kezem a lassó alól kiszabadítva, előveszem revolveremet és a lábaimnál gomolygó sötét tömegre löttem.

Hogy ezután mi történt, nem láttam. Elvesztettem eszméletemet. Egy vendéglőben jöttem magamhoz s itt tudtam meg, mi történt lövésem után. Támadóm megijedve a lövéstől és a közelgő léptek zajától, eltűnt. És a kutya, életem megmentője, — ott feküdt átlóva, vérében. Csak néztem a szegény állatot. Az ölte meg, a kinek életét mentette meg s éppen akkor, midőn támadójával küzdött.

És mit tettem én ezért a kutyáért? Mindössze néhány falatot dobtam neki; de meg is vertem, hogy elmaradjon tőlem. Pedig, ha elmaradt volna, most nem volnék köztetek.

A kutya annak a koldusnak volt a kísérelője, a kivel én jót tettem. Tudta, hogy jót tettem. Gazdája meghalt; eljött a jótévőhöz, hogy annak életét megmentse — s hogy az ő keze által muljon ki!